

Skatteministeriet

12. december 2019
J.nr. 2019 - 11187

Samrådsspørgsmål J, K og L

- Tale til besvarelse af spørgsmål J, K og L den 12. december 2019

[Spørgsmål J]

Er ministeren enig i, at embedsmænd skal ansættes på baggrund af deres faglige kompetencer, og at personer, der helt eller delvist ansættes på baggrund af deres partipolitiske kompetencer, skal ansættes som særlige rådgivere, så der er rene linjer og ikke kan opstå tvivl om embedsmænds neutralitet? Endvidere bedes ministeren oplyse, hvad ministeren ser af fordele ved, at vi i Danmark har et partineutralt embedsværk.

[Spørgsmål K]

Hvad er ministerens holdning til, at ansættelsen af den nye pressechef i Skatteministeriet med partipolitisk baggrund risikerer at underminere tilliden til embedsværkets neutralitet, og synes ministeren, at det er en hensigtsmæssig udvikling, at en eventuel ny regering kan opleve sig tvunget til at afskedige embedsmænd, fordi de ikke har tillid til, at de pågældende embedsmænd er ansat på baggrund af deres faglige kompetencer?

[Spørgsmål L]

Hvad er ministerens holdning til, at ansættelsen af Skatteministeriets nye pressechef og en række andre ministeriers ansættelse af nye presse- og kommunikationschefer med en rød partipolitisk fortid har skabt debat med dertilhørende yderligere mistillid i befolkningen til politikere.

[Indledning]

Tak for invitationen til dette samråd, som bl.a. handler om samspillet mellem os politikere og embedsværket. Jeg har modtaget tre spørgsmål, som jeg gerne vil besvare samlet.

Det er ikke første gang, at debatten om embedsværket og partipolitisk neutralitet opstår. Det er formentlig heller ikke sidste gang. I 2004 afgav et udvalg med højesteretsdommer, Jens Peter Christensen som formand, fx en betænkning om embedsmænds rådgivning og bistand, og i 2013 afgav et udvalg – ligeledes med Jens Peter Christensen som formand – en betænkning om særlige rådgivere. Debatten er både væsentlig og helt legitim.

Det er helt afgørende, at alle – ikke kun den til enhver tid siddende regering – kan have tillid til den rådgivning og bistand, som embedsværket yder. Embedsmændenes arbejde skal ikke blot være sagligt, fagligt, lovligt og troværdigt – det skal også opfattes sådan. Ikke kun af ministre men også af Folketinget, pressen og borgerne.

[Spørgsmål J]

Det bringer mig til besvarelsen af samrådsspørgsmål J, hvor der spørges til rammen for ansættelse af embedsmænd, og hvad jeg ser af fordele ved, at vi i Danmark har et partineutralt embedsværk.

Embedsværket skal ansættes på baggrund af faglige kompetencer. En stilling skal besættes med den kandidat, der efter en samlet vurdering er den bedst kvalificerede til stillingen. Og det skal naturligvis ske i overensstemmelse med de gældende regler.

Samtidig kan den enkelte embedsmand som privatperson være politisk aktiv og fx være medlem af et politisk parti. Det følger også af grundlovens bestemmelser om forenings- og ytringsfrihed. Vi må ikke komme derhen, hvor det er en ulempe for den bedst kvalificerede kandidat, at vedkommende enten tidligere har arbejdet for et politisk parti eller har været politisk aktiv. På samme måde må det ikke være en ulempe for den bedst kvalificerede kandidat, hvis kandidaten tidligere har arbejdet for den siddende minister.

Det er vigtigt for mig at understrege, at når man ansættes som embedsmand, underlægges man de pligter, som gælder for embedsværket. For at der ikke kan være tvivl om, hvad dette indebærer, blev der i 2015 udarbejdet et kodeks (Kodeks VII), som i forhold til rådgivning og bistand til regeringen og dens ministre beskriver de centrale pligter for arbejdet i centraladministrationen.

Et element i Kodeks VII er princippet om partipolitisk neutralitet, men herudover er embedsværket eksempelvis også underlagt principper som lovlighed, sandhed og faglighed. Kodekset gælder for alle embedsmænd i centraladministrationen – uanset stilling, baggrund og kvalifikationer.

Embedsmændenes partipolitiske neutralitet betyder, at embedsmænd ikke må lade deres egne politiske holdninger få indflydelse på den rådgivning og bistand, som de yder til ministeren. Tilsvarende må embedsmænd ikke yde rådgivning og bistand til rent partipolitiske formål.

Embedsmænd skal professionelt og loyalt rådgive og bistå den til enhver tid siddende regering og dens ministre med at udvikle og gennemføre regeringens og ministerens politik. Dette har bl.a. betydning for kontinuitet og faglighed, og for at også fremtidige regeringer kan have tillid til, at de kan lade sig rådgive af det samme embedsværk. Det er noget af det, som kan sikre tilliden til embedsværkets integritet og troværdighed, og det er noget af det, jeg ser som fordelene ved et partineutralt embedsværk.

Pligten til partipolitisk neutralitet gælder ikke på samme måde for rådgivning og bistand fra de særlige rådgivere. Det følger naturligt af, at de rekrutteres på en særlig måde, og at deres ansættelse er knyttet til ministerens funktionsperiode. Særlige rådgivere er dog underlagt de øvrige pligter om f.eks. lovlighed, sandhed og faglighed, som gælder for alle embedsmænd.

Det er efter min opfattelse bl.a. de nævnte principper for embedsværkets virksomhed, som tilsammen er medvirkende til at sikre, at opgaverne kan løses bedst muligt til gavn for både borgere og samfund. Det

sikrer både opretholdelse af og underbygger tilliden til den offentlige forvaltning.

[Spørgsmål K]

Det leder mig hen til besvarelsen af spørgsmål K, hvor der bl.a. spørges til min holdning til, at ansættelsen af Skatteministeriets nye pressechef risikerer at underminere tilliden til embedsværkets neutralitet.

Derudover er der spurgt ind til, om en ny regering kan opleve sig tvunget til at afskedige embedsmænd, fordi de ikke har tillid til, at de pågældende embedsmænd er ansat på baggrund af deres faglige kompetencer.

I forlængelse af det jeg allerede har sagt, er det vigtigt for mig at understrege, at tillid til embedsværket og dets faglighed og partipolitiske neutralitet er en helt afgørende forudsætning for at opretholde et embedsværk, der kan fungere loyalt for skiftende regeringer.

Som minister for statens arbejdsgiverfunktioner vil jeg gerne tydeligt understrege, at embedsmænd trygt skal kunne gå på arbejde med en

vished om, at man som ansat i centraladministrationen ikke bliver afskediget på grund af politisk anskuelse. En afskedigelse kræver et sagligt afskedigelsesgrundlag, og det fremgår direkte af lovgivningen, at der er et forbud mod forskelsbehandling begrundet i politisk anskuelse.

[Spørgsmål L]

Det bringer mig til det sidste spørgsmål, hvor jeg gerne vil kommentere på den konkrete ansættelse af en ny pressechef i Skatteministeriet.

Først i forhold til de øvrige ministerier. Ministerierne ansætter selv deres embedsmænd, og jeg kan derfor ikke udtale mig om konkrete forhold i andre ministerier. Jeg ser dog ingen grund til at betvivle, at ansættelsesprocesserne generelt har fundet sted i fuld overensstemmelse med de gældende regler.

I forhold til den konkrete ansættelse af en ny pressechef i Skatteministeriet er jeg af mine embedsmænd blevet fortalt, at stillingen som sædvanligt er blev besat af den bedst kvalificerede til stillingen.

Jeg har fået oplyst, at stillingen blev slået op den 8. juli 2019 i forlængelse af, at den tidligere pressechef med aftalt virkning fra 1. februar 2019 rokerede til en større projektopgave i ministeriet, hvorefter denne alene havde den personalemæssige ledelse af presseenheden.

Skatteministeriet modtog fem ansøgninger til stillingen, og den 13. august 2019 blev der indgået kontrakt om ansættelse. Processen blev forestået af afdelingschefen i Stab og Kommunikation med bistand fra ministeriets HR-funktion og under inddragelse af departementschefen.

Jeg kan konstatere, at der er ansat en pressechef, der har relevant erfaring og et godt kendskab til det politiske system og det danske medielandskab, hvilket er yderst relevant for denne stilling. Jeg kan også fortælle, at den nye pressechef kommer fra en stilling som tidligere pressechef i Københavns Kommune og har mere end 25 års relevant erhvervs erfaring.

Jeg har ikke selv været en del af ansættelsesforløbet ifm. den nye pressechef, men ja, jeg har selv tidligere arbejdet sammen med ham gennem min tid i Socialdemokratiet, hvor han som bekendt har været pressechef.

Den pågældende pressechef er i sit nuværende virke en dygtig embedsmand, som i lighed med mine øvrige dygtige embedsmænd i ministeriet løser opgaver af høj kvalitet.

Jeg vil i den forbindelse gerne understrege, at jeg har fuld tillid til, at Skatteministeriet på baggrund af en samlet vurdering har valgt den bedst kvalificerede ansøger til stillingen som pressechef.

[Afslutning]

Afslutningsvis vil jeg gerne gentage, at jeg synes, det er helt naturligt, at der fra tid til anden opstår debat om embedsværket og dets partipolitiske neutralitet. Den debat skal vi politikere, hvad enten vi er i opposition eller i regering, selvfølgelig tage.

Tak for ordet.